

Pokušaji premoščavanja pedagogija „esencije“ i „egzistencije“

Još u istoriji su postojali pokušaji integracije dve pedagogije-pedagogije „esencije“ i pedagogije „egzistencije“. Vaspitanje treba istovremeno i da „formira“ čoveka i da ga „pripremi za život“ u „objektivnom i zajedničkom istorijskom svetu“. Takve „utopističke“ pokušaje (pošto nisu postojali uslovi da se integracija ostvari) čine J. A. Komenski, H. Pestaloci, u XX veku Džon Džui.

Dr Nikola Potkonjak je pisao o pedagoškim pravcima i pokretima 20. veka i izvršio je njihovu klasifikaciju oslanjajući se na podelu B. Suhodolskog:

Pravci pedagogije esencije – pedologija, individualna pedagogija, personalistička pedagogija, funkcionalna pedagogija, progresivistička pedagogija, pedocentizam i slobodno vaspitanje;

Pravci pedagogije egzistencije – socijalna pedagogija, pedagogija radne škole, socijal-demoratska pedagogija, sovjetska pedagogija, fašistička pedagogija, rekonstruktivistička pedagogija;

Pravci i pokreti koji nastoje da pronađu jedinstvo između pedagogije esencije i egzistencije – kulturna pedagogija, pragmatistička pedagogija, „treća pedagogija“ Suhodolskog;

Pravci i pokreti nastali na epistemološko-metodološkoj osnovi – sve „filozofske“ i „naučne“ pedagogije: herbartijanstvo, duhovno-naučna pedagogija, religijske pedagogije, marksistička pedagogija, analitička pedagogija, kritička pedagogija i deskriptivna pedagogija, komparativna pedagogija, eksperimentalna pedagogija, kvantitativna/statistička pedagogija i informatičko/kibernetička pedagogija.

Kulturna pedagogija

Pravac koji se razvijao u Nemačkoj prvih decenija XX veka, zatim je dolaskom fašista na vlast došlo do prekida, da bi posle II svetskog rata pedagozi nastojali da obnove kulturnu pedagogiju.

Kulturna pedagogija se razvila iz duhovno-naučne psihologije i pedagogije V. Diltaja. Glavni predstavnik kulturne pedagogije je E. Špranger (E. Spranger). Glavna dela su mu: Kultura i vaspitanje (1919.), Životne forme (1921.), Pedagoške perspektive (1951.) i Život formira (1959.).

Kulturna pedagogija počiva na filozofiji vrednosti. Kultura sadrži trajne vrednosti, objektivne i univerzalne. Ne zavise od društvenih slojeva, staleža, klasa. Stvaraju ih generacije i generacije ljudi od kojih svaka generacija te vrednosti prenosi kao kulturno nasleđe na sledeću generaciju.

Smisao i cilj vaspitanja je da nasleđene kulturne vrednosti prenese na mlade. Mladi ne treba samo da usvoje te kulturne vrednosti, nego istovremeno da se osposobe i za stvaranje novih kulturnih vrednosti. Samo se tako može obezbediti kulturni proces, razvoj čovečanstva. Usvajanjem kulturnih vrednosti i osposobljavanjem za njihovo stvaranje razvija se svaki pojedinac. Jedno od drugog je neodvojivo.

Svako pripada nekoj zajednici, deo je neke zajednice. Od stepena usvojenosti kulture, kulturnih vrednosti zavisi progres te zajednice. Vaspitanje igra značajnu ulogu u tome da se stvaraju nova kulturna dobra, jer je upravo vaspitanje ono koje formira, osposobljava da se nastavi kulturni progres zajednice.

Kulturne vrednosti obuhvataju naučna i druga saznanja i tekovine, umetničke i druge vrednosti koje obuhvataju sve sfere ljudskog života i delatnosti. Njihovo usvajanje vaspitanjem treba da omogućiti razvijanje intelektualnih, emotivnih i moralnih svojstava svake individue ponaosob. Špranger tvrdi da život pojedinca ide od onog unutrašnjeg ka onom spoljašnjem. Čovek poseduje dispozicije koje su različito usmerene, svaka prema određenoj sferi i vrednosti. Kod svakog čoveka postoje individualne i društvene vrednosti. U svakoj od tih oblasti deluje odgovarajući normativni zakon: u teoriji vlada istina, ekonomiji korisnost, estetici forma, društvu ljubav, politici vlast, religiji moral. Prema tome se formira čovekova psiha. Svako je za sebe celina. Špranger govori o 6 tipova „individualiteta“. Vaspitavajući se u određenoj kulturi čovek se vezuje za tu kulturu.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com